

Miljö- och byggnadsnämnden

Plats och tid	Ronnebysalen, kl. 09:00-14:35
Beslutande	Ledamöter Se särskild förteckning
	Ersättare Se särskild förteckning
Övriga närvarande	Se särskild förteckning
Justerare	Ola Robertsson (S)
Justerings plats och tid	Stadshuset, 2020-05-20 kl. 15:00, omedelbart justerat
Underskrifter	
Sekreterare	 Åsa Rosenius
Ordförande	 Hillevi Andersson (C)
Justerare	 Ola Robertsson (S)

Paragrafer § 144 OJ

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är omedelbart justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutsinstans	Miljö- och byggnadsnämnden
Sammanträdesdatum	2020-05-20
Datum då anslaget sätts upp	2020-05-20
Datum då anslaget tas ned	2020-06-12
Förvaringsplats för protokollet	Stadshuset innevarande år, därefter Centralarkivet
Underskrift	 Åsa Rosenius, nämndsekreterare

Miljö- och byggnadsnämnden

Närvarolista

Beslutande

Ledamöter	Hillevi Andersson (C), Ordförande Magnus Persson (M), 1:e vice ordförande Ola Robertsson (S), 2:e vice ordförande Lars Sager (M) Lennart Gustafsson (L) Bo Karlsson (C) Pär Dover (S) Christer Svantesson (S) Dmitri Adellberg (S) Bengt Sven Åke Johansson (SD) Johan Grönblad (SD)
Tjänstgörande ersättare	Mikael Carlén (MP) tjänstgör istället för Lena Rosén (V) Sandra Bergkvist (SD) tjänstgör istället för Mattias Ronnestad (SD)

Övriga närvarande

Tjänstemän	Anette Andersson, förvaltningschef Åsa Rosenius, nämndsekreterare Natalie Stangl, miljö- och hälsoskyddsinspektör Leif Abrahamsson, miljö- och hälsoskyddsinspektör
------------	--

Miljö- och byggnadsnämnden

Ärendelista

§ 144 Dnr 2020-000107 449

4

Yttrande avseende remiss om kontrollprogram för PFAS år 2019, vid Blekinge flygflottilj, Kallinge Flygfält 1:1 (Dnr. FIHM 2020-473), Ecos dnr 2020-325.811

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Miljö- och byggnadsnämnden

§ 144

Dnr 2020-000107 449

**Yttrande avseende remiss om kontrollprogram
för PFAS år 2019, vid Blekinge flygflottilj,
Kallinge Flygfält 1:1 (Dnr. FIHM 2020-473), Ecos
dnr 2020-325.811**

Miljö- och hälsoskyddsinspektör Natalie Stangl föredrar ärendet.

Sammanfattning

Miljö- och byggnadsnämnden har 2020-04-21 mottagit en remiss från Försvarsinspektören för hälsa och miljö (FIHM). I underlaget som remitterats till nämnden finns bland annat en rapport med resultatet från kontrollprogrammet för PFAS år 2019, vid Blekinge flygflottilj. FIHM har efterfrågat miljö- och byggnadsnämndens remissvar senast 20 maj år 2020. Miljö- och byggnadsnämnden lämnar här sina synpunkter med anledning av inkommen remiss.

Bakgrund

Sedan år 2017 övervakas föroreningsituationen vid F17, Blekinge Flygflottilj, inom ramen för ett kontrollprogram. Genom kontrollprogrammet tas prover i bestämda provtagningspunkter, i grund- och ytvatten samt i två dagvattendammar. Vattenproverna har 2019 tagits i april respektive oktober och har analyserats för 25 stycken PFAS-föreningar. Provtagningen har genomförts och sammanställts av Niras i en rapport. I rapporten redovisas analysresultatet från provtagningen 2019 som summahalten av de 25 analyserade PFAS-föreningarna (summa PFAS).

Förslag till beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att lämna följande yttrande, avseende remiss om kontrollprogram för PFAS år 2019 vid Blekinge Flygflottilj.

Miljö- och byggnadsnämnden anser att vattenprovtagningen genom kontrollprogrammet ska fortsätta och lämnar därutöver följande synpunkter:

1. Miljö- och byggnadsnämnden saknar i det remitterade underlaget en tillräcklig redogörelse för de åtgärder som verksamheten (Försvarsmakten) planerar att vidta, för att minska halter och spridning av PFAS-föreningar, mot bakgrund av de höga halter av summa PFAS som uppmätts i provtagningspunkter. Vid provtagningen 2019 har bland annat halter av summa PFAS över 90 000 ng/l uppmätts, i några av provtagningspunkterna. I rapporten med analysresultat för 2019 framgår även t.ex. att föroreningshalterna tydligt har ökat i Sänksjön sedan mätningar började år 2015. Källan/källorna till föroreningen i Sänksjön beskrivs som okänd/okända.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Miljö- och byggnadsnämnden

Miljö- och byggnadsnämnden anser att det inte bara är viktigt att övervaka halterna av PFAS-föreningarna utan att det även är viktigt att åtgärder planeras, utifrån det halter som uppmäts. Går det t.ex. att vidta åtgärder för att identifiera källan/källorna och förhindra ytterligare ökning av föroreningshalter i Sänksjön?

2. Livsmedelsverket har tagit fram åtgärdsgränser för PFAS i dricksvatten. Åtgärdsgränserna gäller för summan av elva stycken PFAS-föreningar (PFAS-11). I rapporten för 2019 redovisas resultaten från provtagning i en privat grävd brunn. Eftersom att brunnsvatten är ett livsmedel har Niras jämfört resultaten med summahalten för PFAS-11. I rapporten står att halterna av PFAS-11 generellt långsamt har stigit för varje provtagningsomgång, i den privata brunnen. Vid provtagningen i april 2019 uppmättes 120 ng/l för PFAS 11, vilket är över Livsmedelsverkets undre åtgärdsgräns på 90 ng/l (PFAS-11).

I underlaget som remitterats till nämnden framgår att brunnsägaren har informerats brevlades om halterna som påträffats. Miljö- och byggnadsnämnden undrar om verksamheten planerar att vidta några fler åtgärder, för förhindra att åtgärdsgränsen överskrids igen och att halterna fortsätter att öka?

3. I rapporten för 2019 står att halterna av PFAS generellt har sjunkit i de kommunala observationsrören sedan uttagsbrunnarna togs ur bruk år 2014. En möjlig förklaring som lämnas i rapporten är att det naturliga grundvattensystemet har börjar att stabilisera sig och att grundvattnet nu istället följer sina naturliga flödesvägar. Har verksamheten utvärderat om de eventuellt ändrade flödesvägarna medfört ändrade/nya spridningsvägar för PFAS-föreningar? Kan det i sådant fall finnas skäl för att lägga till nya provtagningspunkter inom ramen för kontrollprogrammet?

Deltar i debatten

I debatten deltar ordförande Hillevi Andersson (C) samt ledamöterna Magnus Persson (M) och Lars Sager (M).

Yrkanden

Ordförande Hillevi Andersson (C) yrkar bifall till tjänsteförslaget.

Propositionsordning

Ordförande Hillevi Andersson (C) ställer proposition på yrkandet och finner att nämnden bifaller detsamma.

Underlag

Remiss från FIHM, med tillhörande bilaga 1 och 2. Inkom 2020-04-21.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Miljö- och byggnadsnämnden

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att lämna följande yttrande, avseende remiss om kontrollprogram för PFAS år 2019 vid Blekinge Flygflottilj.

Miljö- och byggnadsnämnden anser att vattenprovtagningen genom kontrollprogrammet ska fortsätta och lämnar därutöver följande synpunkter:

1. Miljö- och byggnadsnämnden saknar i det remitterade underlaget en tillräcklig redogörelse för de åtgärder som verksamheten (Försvarsmakten) planerar att vidta, för att minska halter och spridning av PFAS-föreningar, mot bakgrund av de höga halter av summa PFAS som uppmätts i provtagningspunkter. Vid provtagningen 2019 har bland annat halter av summa PFAS över 90 000 ng/l uppmätts, i några av provtagningspunkterna. I rapporten med analysresultat för 2019 framgår även t.ex. att föroreningshalterna tydligt har ökat i Sänksjön sedan mätningar började år 2015. Källan/källorna till föroreningen i Sänksjön beskrivs som okänd/okända.

Miljö- och byggnadsnämnden anser att det inte bara är viktigt att övervaka halterna av PFAS-föreningarna utan att det även är viktigt att åtgärder planeras, utifrån det halter som uppmäts. Går det t.ex. att vidta åtgärder för att identifiera källan/källorna och förhindra ytterligare ökning av föroreningshalter i Sänksjön?

2. Livsmedelsverket har tagit fram åtgärdsgränser för PFAS i dricksvatten. Åtgärdsgränserna gäller för summan av elva stycken PFAS-föreningar (PFAS-11). I rapporten för 2019 redovisas resultaten från provtagning i en privat grävd brunn. Eftersom att brunnsvatten är ett livsmedel har Niras jämfört resultaten med summahalten för PFAS-11. I rapporten står att halterna av PFAS-11 generellt långsamt har stigit för varje provtagningsomgång, i den privata brunnen. Vid provtagningen i april 2019 uppmättes 120 ng/l för PFAS 11, vilket är över Livsmedelsverkets undre åtgärdsgräns på 90 ng/l (PFAS-11).

I underlaget som remitterats till nämnden framgår att brunnsägaren har informerats brevledes om halterna som påträffats. Miljö- och byggnadsnämnden undrar om verksamheten planerar att vidta några fler åtgärder, för förhindra att åtgärdsgränsen överskrids igen och att halterna fortsätter att öka?

Miljö- och byggnadsnämnden

3. I rapporten för 2019 står att halterna av PFAS generellt har sjunkit i de kommunala observationsrören sedan uttagsbrunnarna togs ur bruk år 2014. En möjlig förklaring som lämnas i rapporten är att det naturliga grundvattensystemet har börjar att stabilisera sig och att grundvattnet nu istället följer sina naturliga flödesvägar. Har verksamheten utvärderat om de eventuellt ändrade flödesvägarna medfört ändrade/nya spridningsvägar för PFAS-föreningar? Kan det i sådant fall finnas skäl för att lägga till nya provtagningspunkter inom ramen för kontrollprogrammet?

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att paragrafen blir omedelbart justerad.

Exp:

Med omedelbar justering och expediering till:

Försvarsinspektören för hälsa och miljö: exp-fihm@mil.se

Försvarsinspektören för hälsa och miljö, Tegeluddsvägen 100, 107 85
Stockholm (Delgivningskvitto bifogas)

Akten

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande